

EDISOBO SODOM YE GOMORRAH

Genesis 18:20-33; 19:1-29

QYOHQ UKPEP-ÑKPQ 10

Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Koro ñkpq-eyen-utom idiqk-ñkpq edi mkpa, edi enq Abasi edi nsinsi uwem ke Christ Jesus Qbqñ nnyin” (Ñwed Mbon Rome 6:23).

Ebiere Ikpe Idiqk-Ñkpq

Abasi edi edisana Abasi, Enye okonyuñ obot owo man edi edisana. Enye ama anam isqñ asana onyuñ eye, ndien idaresit ama odu ke ererimbot.

Edi idiqk-ñkpq akada unana inemesit edi. Idiqk-ñkpq akada udqñ ye kpukpru oruk mfuq edi. Uduot owo ama akabare abiara. Mbiara uduot owo ama qwqrq owut idem qtqñode ke ini Adam qkoduode. Idem ekpri eyen-qwqrq owowut idiqñ iyaresit; ndien nte owo akade iso okpon, ntre ke enye owut uduot idiqk-ñkpq esie, edieke enye miyakke esit esie inq Jesus. Edi Abasi asasua idiqk-ñkpq.

Ke ini ke ini, Abasi ekesinq ubierikpe etiene Israel ke adañemi mmq enamde idiqk-ñkpq. Kpukpru idiqk-ñkpq eke owo anamde, edieke enye mikabakere esit, enyene ndida ubiom-ikpe ye akamba ufen ndi. “Obqñ qmofiqk ndinyaña mmq emi eteñede Enye nsio ke idomo, ndinyuñ mmum mme idiqk owo nnim ke itie ufen, tutu osim usen ikpe” (2 Peter 2:9).

Mme Idiqk-Ñkpq Sodom

Mme idiqk-ñkpq Sodom ye Gomorrah ema enyene ndik eti-eti. Mmø eketqñ ke “iseri, ke uyuq udia, ye ata ifure. . . . ndien enye isqñke eyen ukut ye ubuene ubqk” (Ezekiel 16:9). Ndusuk emi itiehe nte ata akpan idiqk-ñkpq ke enyin nnyin, edi mmø emada idiqk-ñkpq eke ekponde ekan edi. Ubqk owo ifu esinam ibak. Abasi oyom nditq Esie enam ñkpq enq Enye ke ofuri esit ekunyuñ ebiat imi mmø. Satan ekeme ndinam utom ke idem mbon idiqk itqñ ye iseri, emi misukke ibuot inq nti item. Mbon ntañ-idem edi mme ama-idem, inyuñ inyeneke esit mbqm ndiñwam mmø emi eyomde uñwam. Mme idiqk-ñkpq Sodom oro ema eda mme idiqk-ñkpq efen edi; ndien Abasi ama qdohq mbon oro ete, “Mmø ekok idem, enyuñ enam mbubiam ke iso mi” (Ezekiel 16:50).

Mme owo iwakke nditie ñkere ete ke mme imq imanam akwa idiqk-ñkpq ke iso Abasi. Ke akpanikø ediawak owo edomo ndidip mme ufan mmø mme enyene ndik idiqk-ñkpq mmø. Edi Abasi okut mmø kpukpru. “Edi ñkpq iduhe emi efukde fuk, eke midiyarakere; ñkpq inyuñ iduhe eke edipde dip, eke owo midifiqkke” (Luke 12:2). “Koro Abasi eyekot kpukpru ñkpq emi enamde edi ikpe, qkqrq ke kpukpru ndibendibe ñkpq, edide eti, enyuñ edide mme idiqk” (Ecclesiastes 12:14).

Mbom Abasi

Ke ini Abasi okokutde idiqk-ñkpq Sodom ye Gomorrah, Enye ama ebiere ndisobo mmø. Edi Enye ama ebem iso etiñ qnq Abraham ufan esie abaña se iyomde nditibe. Eyen-eyen-eka Abraham, Lot, okoduñ do, ke ntre Abraham ama otim oyom ndifiqk se iditibede ye mbon obio oro.

Lot okoduñ ke Sodom sia enye ekemekde ndidu do, ke ini enye emekde ndida una-isqñ Jordan emi mmqñ awakde ke esit, nnyuñ ñkpqñ ñkañ obot-obot emi qyohqde ye itiat nnq eyen-eka ete esie. Edi Abraham okosuk amama enye, onyuñ qbqñ akam qnq Abasi ete efen obio oro ke ntak ndinen owo. Nte Abasi ididahakedo inq obio oro ke ntak ndinen owo aba ye duop? Abasi qbqrq ete “Mma ñkut edinen owo aba ye duop, ke Sodom ke esit obio, nyedahado nnq ofuri ebiet mbaña mmø.” Edi Abraham ama okop ndik mbak ndusuk mmø iwakke ntre. Nte Abasi eyedahado qnq mmø ke ntak owo aba, mme edip ye duop, mme idem owo duop? Ih, Abasi ama qñwqrq ndidahado nnq obio oro ke ntak ndinen owo duop. Edi ndinen owo emi ewakde esim duop ikoduhe.

Edika Mme Angel

Angel iba ekedi ke Sodom ndise Lot, edi mmø ekedi ke mbiet owo, ndien Lot ikofiqkke ite mmø edi mme angel. Enye eketie ke inua-otop obio ndusuk ndikpe edinen ikpe nnq mme idiqk owo emi enye okoduñde ke otu mmø. Apostle Peter qdohq ete ke enye ekesikop mfuq abaña mbukpo nneme ye edinam

mbukpø ido mme idiqk owo emi enye okoduñde ke otu mmø. Enye ama añwana ndiwut mmø eti usuñ edinen ido, edi mmø ema esin ndikop uyo esie.

Ke ini Lot okokutde mme angel nte edukde ke obio, enye onuk ibuot okpono mmø. Enye ama okut ete ke mmø edi ndinen owo, inyuñ ibuanake ke idiqk-ñkpø Sodom. Enye ama okot mmø ewaha ke uføk esie, onyuñ qføn ido ye mmø nte enye ekekemedé. Edi ke akpa ifet mme angel oro ikonyimeke nditiene enye, edi ke ini Lot eyirede, mmø ema etiene enye enyuñ edañ ye enye ofuri okoneyo oro.

Andiwet Ñwed Mme Hebrew òkqøn mme Hebrew emi edide nditø Abasi item ete: “Ekufre ndikama isen owo, koro ndusuk owo ema esaña ntem eda mme angel eduk uføk, idiqñøke” (Mme Hebrew 13:2). Eketiñ emi ebaña Lot. Ke ini enye akadade mme owo emi aka uføk esie, ikofiqkke ite ke mmø ekedi mme angel Abasi emi ekedide ndida enye ñwørø ke obio, mbemiso esobo obio oro.

Ke ini ndiqi mbio-obio oro ekekutde nte Lot akamade nti owo emi isen ke uføk esie, mmø eyom usuñ ndinam mmø idiqk. Mmø enam ndutime ke enyin-usuñ uføk Lot ete enye osio mme isen owo oro qnø mme imø. Edi mme angel eduri Lot esin ke uføk, enyuñ enam enyin okim ndiqi owo oro, ñkpri ye ikpø, ntre mmø ikemeke aba ndikut enyin-usuñ uføk. Osuk etie nte kpukpru oruk owo ke Sodom ekedi ndiqi owo, ñkpri ye ikpø, enyene-ñkpø ye ubuene, ñkani owo ye mkparawa. Ke akpanikø mmø ema edot ndibø ubierikpe.

Unana Ñkop Item

Mme angel ema edøñ Lot aka ke uføk mme ebe nditø iban esie, òkqøt mmø ete ke ubierikpe ke edi yak mmø ebøhø ye uwem. “Edi enye etie nte owo abiaña ke enyin ukot esie.”

Ubierikpe eyesøp ndisim ererimbot emi usen kiet, ndien ata nditø Abasi ke edomo ndikpe mme owo ubøk ete ekpøñ idiqk-ñkpø enyuñ eyom ubøhø ke idak iyip Jesus. Owo ekedidi ekeme ndibøhø nsobo edieke enye akabarede esit òkqøñ idiqk onyuñ ebeñede Jesus ete efen qnø imø.

Edi ekese owo ebat ntøt ke abaña ubierikpe emi edidide nte ikpikpu mbuk, kpa nte mbio Sodom ekebatde, mmø ke edøhø ete “Eridi eke Enye òkqñwøñøde ete iyedi enye? Koro tøñø nte mme ete ekede idap, kpukpru ñkpø etie kpasuk nte eketiede toto ke eritøñø ererimbot” (2 Peter 3:4). Edi Peter anam nnyin ifiqk ite ke Abasi iduonke ke erinam eñwøñø Esie, ndien Ikø Esie eyewørø osu. “Usen Qbøñ edibuat nte inø; ke usen oro ikpa-enyøñ eyebe efep ye akamba uyom, se edade ebot ererimbot eyenuñ etara ke òkpøsøñ ufiop, ndien isøñ ye kpukpru utom eke enamde ke esit eyeta ikañ ebiara” (2 Peter 3:9, 10).

Mme ukot Lot, emi ekekerede ete Lot ababiaña mme imø ekesuhø ke obio oro ye iban mmø, ndien ikañ ama ata mmø kpukpru.

Ediye Usen Ubøk

Ke eyo esierede, mme angel oro enyik Lot, ete, “Daha ke enyøñ, da ñwan fo, ye nditø iban fo iba emi edude mi; mbak edisobo fi ke idiqk ido obio emi.” Kpa ye oro, Lot ikqøsøkpe idem idaha. Enye akananam ikwe ikañ ye brimstone edepde oto ke Obio-Abasi; ntak idem ekpenyekde enye idahemi? Edi ana nte etibe, ndien edieke mme angel oro mikpokomumke enye ubøk iduri isio, ekpesobo enye ye ndiqi owo oro. Enye òkqøbøhø ye uwem esie oto ke mbøm Abasi.

Nnyin ikpakam iberede usuñ esit nnyin inø mme ntøt emi etode ke Ikø Abasi. Ikø Abasi edi akpanikø, ndien ke ini kiet ekedidi, Qbøñ ekeme ndikot adaña owo emi etiede ebet eridi Esie etiene Enye. Qbøñ akpakam añwam nnyin nditie mkpeme, nnyuñ mbet eridi Esie, man nnyin ikutiene ibuana ke Akwa Ukut.

Mme angel ekedøhø Lot efehe aka ke obot, onyuñ aka anyan òkqøñ ebiet nsobo, edi Lot ekebeñe ndidu ke ekpri obio emi ekotde Zoar. Mme angel ema etøñø ntak etua enye mbøm enyuñ eyak enye enø usuñ esie.

Ke ini Lot okosimde Zoar, utin ama asiaha onyuñ akabare ebiet ediye usen. Idiqk enyøñ, mme ekim ikoduhe ke ikpa enyøñ. Idiqñø ndomo kiet ikoduhe ndiwut nte ke nsobo ke edi. Usen emi okonyuñ etie nte mme usen eken. Ke unana idorenyin, enye qtøñø ndidep ke Sodom ye Gomorrah, edi ikedighe mmøñ. Ikañ ye brimstone ekedep ebe ke obubit enyøñ ye nsuñ-ikañ, ndien obio ye mme andiduñ ke esit, ye se itibede ke isøñ eketa ikañ enyuñ ebiara. Baba ñkpø kiet ikosuhøke ye uwem ke esit. Enim ke akpanikø ete ke Inyañ emi ekerede Dead Sea ofuk ebiet emi mme obio emi ekedude, ndien baba odu uwem ñkpø ndomo kiet iduñke ke inyañ oro. Ubierikpe Abasi ama osim Sodom ye Gomorrah ke akpatre.

Adaha Inuñ

Mme angel ema ebebem iso etiñ eno Lot ye ufök esie ete mmq ekuwøñode enyin mmq ese edem, edi ñwan Lot ama otut utøñ. Enye ama enyene ekese ufan ke otu ndiqi owo oro. Ndusuk, enye ekekere abaña mme otut-utøñ nditø esie emi enye ɔkɔkpøñde ke edem. Ntre, enye ɔkɔwøñode ese edem onyuñ akabare edi adaha inuñ. Ema ebuk mbuk emi ke ata ediwak isua emi ekebede; ke idem ini emi ekewetde mbuk emi, adaha inuñ oro okosuk ododu nte ñkpø eriti ke abaña ubierikpe ɔnq mbon ntut-utøñ.

Akwa ubierikpe ke edi, emi edikponde akan eke Sodom ye Gomorrah, ɔnq mmq emi esinde mme ukpèp-ñkpø Jesus. Jesus ɔkɔdqø ete, edieke mme andiduñ ke mme obio emi ekpekekutde mme ikpø utom emi Enyeakanamde ke Capernaum, mmq ekpekabare esit, ikponyuñ isoboke mmq. Edieke Abasi okosobode ndiqi owo emi mikokopke ukwørø-ikø Jesus, mmq emi ekopde ndien idaha ke baba ñkpø kiet, edidot ndibø ufen adaña didie? Mfin emi, kpukpru nnyin imenyene ifet ndikop mme ukpèp-ñkpø Jesus. Nnyin ikpakam ikop item, inyuñ ida uwem nnyin inam asaña nte Ikø Esie etemedé, man ibøqø ubierikpe emi Abasi edidøñde inq mme andisin Christ. Enye eyetañ ikø Esie ɔnyøñ Ufök mbemiso ukut ye ndutuhø osim akani ererimbot emi.

MME MBUME

- 1 Nso idi ntak emi akanade esobo Sodom?
- 2 Anie owo okoduñ ke Sodom? Nso ebuana ke enye ekenyene ye Abraham?
- 3 Nso oruk akam ke Abraham ɔkɔbøñ ɔnq Abasi ke ini emi enye okokopde ete ke emøñ ebiat obio oro?
- 4 Lot akanam didie ye mme Angel emi ekekade Sodom?
- 5 Nso ke Apostle Paul etiñ ɔnq nnyin abaña edikama isen owo?
- 6 Mme ebe nditø Lot ekebø didie etop nsobo oro?
- 7 Nso ikotibe inq mmq?
- 8 Nso ikotibe inq ñwan Lot?
- 9 Usen nsobo oro eketie didie?
- 10 Nso ikedi ubierikpe Sodom ye Gomorrah?